

ABSTRAKT

Cílem práce bylo objasnit, jak učitelé mateřských škol rozvíjejí porozumění dětí předčítanému textu a jak hodnotí možnost využití čtenářských strategií jako podpory porozumění dětí během předčítání.

V teoretické části jsem se zaměřila na vymezení pojmu čtenářská gramotnost a pregramotnost, přiblížení pojetí rozvoje čtenářské pregramotnosti v České republice a vyjasnění pojmu porozumění textu. Následně jsem se věnovala problematice čtenářských strategií a představila ty, které jsou vhodné pro využití v předškolním věku.

V empirické části jsem využila kvalitativní přístup vícepřípadové studie, do které bylo zapojeno osm učitelů mateřské školy. Pomocí hloubkových rozhovorů, opakovaného pozorování učitelovy práce s textem a následné analýzy videozáznamů této práce byly hledány odpovědi na výzkumné otázky. Ukázalo se, že učitelé se snaží porozumění u dětí rozvíjet, avšak pouze na doslovné úrovni, jejich práce s texty je intuitivní, bez stanovování konkrétních cílů a sledování míry jejich dosažení. Rovněž se ukázalo, že čtenářské strategie vyžadují ochotu učitele s nimi pravidelně a cíleně pracovat a na předčítání se připravovat, což nekorresponduje s převládajícím intuitivním přístupem. Významným faktorem úspěšného využívání strategií byla možnost dlouhodobého vzdělávání spojeného s výměnou zkušeností. Tato zjištění mohou být využita při koncipování přípravy budoucích učitelů a DVPP, a také při revizi RVP PV.

KLÍČOVÁ SLOVA

čtenářská pregramotnost, čtenářství, předškolní vzdělávání, čtenářské strategie, porozumění, práce s příběhem, vícepřípadová studie